

ΕΘΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΤΗΝ 1 ΚΑΙ ΤΗΝ 15 ΕΚΑΣΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Συνδρομή έτησι προπληρωσιμα: Έσωτερικὸν ἄρ. 7 (διὰ τοὺς Διδασκάλους ἄρ. 5) — Έσωτερικὸν φρ. χρ. 8 (διὰ τοὺς Διδασκάλους φρ. χρ. 5). Διήσεις πρὸς ἔγγραφὴν ἀπευθύνονται πρὸς τὸν Έκδότην, ὁδὸς Παρθενωναγορίου 16, διὰ συνομηθῆς ἐπιστολῆς. — Συνδρομηταὶ ἀπ' εὐθείας ἔγγραφονται ἐν τῷ Βιβλιοπωλείῳ Έστίας. — Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοῦνται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου καὶ εἶνε ἐτησιαί.

Λ Ε Π Τ Α 30

Έν Ἀθήναις 15 Μαΐου 1901

ΕΤΟΣ Δ'—ΑΡ. 10

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΟΥ 10ου ΑΡΙΘΜΟΥ

ΤΟ ΠΗΛΙΟΝ ὑπὸ Έμμ. Σ. Λυκούδη.
Η ΘΘΙΚΗ ΜΟΡΦΩΣΙΣ ΕΝ ΤΩ ΣΧΟΛΕΙΩ
ΚΑΙ ΕΝ ΤΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ.
Ο ΕΞΩΛΗΣ διήγημα.
ΠΘΘΕΝ ΤΟ ΜΕΓΑΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΒΕΝΕΤΙΑΣ.
ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ: ΓΑΜΗΛΙΑ ΗΘΗ ΚΑΙ ΘΘΙΜΑ
ΕΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΙ ὑπὸ Ι. Προΐου.
ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ: Η ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΚΟ-
ΡΑΙΩΝ.
ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ: Ὁ πληθυσμὸς τῶν Ἰππων.
ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΑΘ' ΗΜΕΡΑΝ
ΒΙΟΥ: Διὰ τὰς ἀμφοραγίας.

ΑΓΩΓΗ-ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Γράμματα, Έπιθεήματα, Τέχναι, Βιομηχανία.

Τὴν 6ην Μαΐου ἐκηρύχθη ἡ Έναρξις τοῦ ὑπὸ τῆς ἱατρικῆς Έταιρείας διοργανωθέντος Πανελληνίου Ἰατρικοῦ Συνεδρίου. Ὀλίγον πρὸ τῆς μεσημέριας προσήλθον εἰς τὴν μεγάλην Αἴθυσαν τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ἅπαντες οἱ ἐκ τοῦ ἔσωτερικοῦ καὶ τῶν ἐπαρχιῶν ἐπὶ τούτῳ ἀφικθέντες. Ἕλληνες ἱατροὶ μετὰ τῶν ἐν Ἀθήναις, παρουσία δὲ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Σ. Στάης ὡς ἐπίτιμος Πρόεδρος τοῦ Συνεδρίου ἐκήρυξε τὴν Έναρξιν αὐτοῦ, προσφωνήσας τοὺς ἱατροὺς καὶ εὐχαριστήσας αὐτοὺς διὰ τὴν προθυμίαν μεθ' ἧς ἔσπευσαν νὰ συνέλθουν εἰς τὴν πρόσκλησιν τῆς Ἰατρικῆς Έταιρείας, ἐξῆρας δὲ δι' ὀλίγων τὴν σημασίαν τὴν ὁποίαν ἐνεργεῖ τὸ πρῶτον τοῦτο Πανελλήνιον Ἰατρικὸν Συνέδριον. Κατόπιν λαθὼν τὸν λόγον ὁ τακτικὸς Πρόεδρος τοῦ Συνεδρίου κ. Ρήγας Νικολαΐδης καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου, ἐπεσκόπησε διὰ βραχείων ὅλην τὴν ἱστορίαν τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως αὐτῆς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις μέχρι σήμερον.

Αἱ συνεδριασεὶς τοῦ Συνεδρίου ἐξήκολούθησαν τακτικῶς διὰ τῆς ἡμέρας μέχρι τῆς 11 Μαΐου, ὅτε ἐκηρύχθη ἡ λήξις ἀφοῦ προηγουμένως τὸ Συνέδριον ἐνεκρίνε κανονισμῶν καὶ ἐψηφίσει τὴν σύγκλησιν δευτέρου συνεδρίου μετὰ διετίαν ἐν Ἀθήναις καὶ πάλιν.

Έκ τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ συνεδρίου γενομένων ἀνακοινώσεων, ἰδιαίτουσας μνείας ἀξίας διὰ τοὺς ἀναγνώστας τῆς « Ἐθνικῆς Ἀγωγῆς » κρίνοντες τὰς γενομένας ὑπὸ τῶν ἱατρῶν κ. κ. Κ. Παπακρίστη καὶ Θ. Νικολαΐδου περὶ τοῦ ζητήματος τῆς ὑγιεινῆς εἰς τὰ καθ' ἡμᾶς σχολεῖα.

Ὁ κ. Νικολαΐδης παρετήρησεν ὅτι ἡ Πολιτεία ἐν

Ἑλλάδι ἐλάχιστα ἐμερίμνησε περὶ τῆς ὑγιεινῆς τῶν σχολείων, τὰ μάλιστα ὁ εὐφύμου μνείας ἤξιώσε τὴν ἔργασίαν τοῦ νομομηχανικοῦ Ἀθηνῶν κ. Δ. Καλλία, ἐμβριθῶς ἐγκύψαντος εἰς τὴν μελέτην τοῦ οὐσιώδους ζητήματος καὶ ὑποβαλόντος μακρὰ σχετικὰ ὑπομνήματα κατὰ τὰ ἔτη 1894 καὶ 1898 πρὸς τοὺς οἰκείους ὑπουργούς, ἐξ ὧν προεκλήθησαν τὰ Β. Διατάγματα τοῦ 1894 καὶ 1898 περὶ τοῦ τρόπου τῆς κατασκευῆς τῶν σχολείων καὶ περὶ τοῦ κανονισμοῦ τῶν διατάσεων τῶν ἐν τοῖς σχολείοις θρανίων. Ὁ κ. Νικολαΐδης ἐπέρανε τὸν λόγον του ὡς ἐξῆς: « Δὲν ἐλλείπει ἡ ὑπόδειξις τῶν ὁσων τῆς ὑγιεινῆς, ἐλλείπει ἡ αὐστηρά καὶ ἐνδελεχῆς ἐπιβλέψις πρὸς ἐφαρμογὴν αὐτῶν. Ἦνε γνωστὸν, ὅτι στοιχεῖα ὑγιεινῆς οὐδαμῶς διδάσκονται ἐν τοῖς διδασκαλείοις ἔομομένως ἐκ τούτων ἐξέρχονται διδάσκαλοι, εἰς οὓς ἀνατίθεται ἡ τύχη ὑπὸ ἐποψίν μισρωσέως διανοητικῆς καὶ διαπλάσεως σωματικῆς τῶν παιδῶν κατὰ τὴν τρυφερωτέραν ἡλικίαν, στερούμενοι γνώσεως καὶ τῶν στοιχειωδεστέρων ὁσων τῆς ὑγιεινῆς. Ἀγνοοῦσιν ἐντελεῖς, ἢ γινώσκουσι λίαν ἀνεπαρκῶς τὸν λόγον τοῦ ἀερισμοῦ, τοῦ ὑγιεινοῦ φωτισμοῦ, τῆς ἀναγκαίας θερμάνσεως, τῆς προσπαθείας καὶ μεθ' ὑπομονῆς ἀφοσιώσεως πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἐπιπόνου ἔργου καὶ αὐτῆς τῆς ψυχικῆς διακορφέσεως τῶν παιδῶν.

Ὁ διδάσκαλος κάτοχος γνώσεών τινων ὑγιεινῆς καὶ ἔνεκα τούτων γινώσκων τὰ λυπηρὰ καὶ ἀνεπαρκῆ κακὰ, ἅτινα ἐξ ἀμελείας μὴ ἐφαρμογῆς τῶν ὁσων τῆς ὑγιεινῆς ἤθελον προκύψει, ἐπιτιρούμενος δὲ τακτικῶς καὶ ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου ἐποπτικοῦ Συμβουλίου, ἤθελεν ὄντως ἀποθῆ εὐεργέτης τῆς ἀνθρωπότητος ἐν τῷ μέλλοντι καὶ τῆς Πατρίδος εὐδακρὸς ἐργάτης τῆ σπουδαιοτάτῃ κοινωνικῇ προεργασίᾳ πρὸς διάπλασιν ὁσων οἶόν τε ἀρίστων μελλόντων πολιτῶν.

Κατ' ἐμὲ λοιπὸν τὸ Πανελλήνιον Ἰατρικὸν Συνέδριον ἤθελε πράξει ὑψίστης σπουδᾶ ὀητος καὶ καταφανοῦς ὠφελείας ἔργον, ἂν ἀρμοδίως ὑπεδείκνυεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἵνα συστήσῃ κατὰ τοποὺς συμβούλια ἐποπτείας τῆς ὑγιεινῆς τῶν σχολείων διὰ τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς οὐ μόνον τῶν ἀρίστων λεπτομερῶν διατάξεων τῶν προμηνησμευθέντων δύο Β. Διαταγμάτων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων, ὧν ἀνωτέρω ἐμνήσθην, καὶ τέλος ἵνα ἐπιβάλῃ καὶ καταστήσῃ ὑποχρεωτικὴν τὴν διδασκαλίαν τῆς ὑγιεινῆς ἐν τοῖς διδασκαλείοις».

Τὸ Πανελλήνιον Συνέδριον κατόπιν τῶν ὁσων ἀνεπίτυξεν ἐπὶ τοῦ ἰδίου θέματος καὶ ὁ ἱατρός κ. Παπακρίστη ἐψηφίσεν, ὅπως ἐκφρασθῆ εὐχὴ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ ὁρισθῆ ἐποπτικὸν συμβούλιον παρὰ τοῦ ὑπουργεῖου τῆς Παιδείας διὰ τὴν τήρησιν τῶν περὶ ὑγιεινῆς ἐν τοῖς σχολείοις ὁσων.

Τὴν παρεβόυσαν Κυριακὴν ἀνεγνωσθῆ ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς ἐπιτοπῆς τῶν Ἑλληνοδικίων καθηγητοῦ κ. Σπ. Σακελλαροπούλου, — τὰ ἄλλα δύο μέλη ἦσαν ὁ πρόεδρος κ. Κ. Μητσόπουλος καὶ ὁ καθηγητῆς τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων κ. Γ. Μηστρωτης, — ἡ

στη δὲ τῶν διαθηκῶν τούτων ἐδόθη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἐν εἶδει συνθήκης κατόπιν μεγάλων ἱστορικῶν γεγονότων καὶ οὐχὶ εἰκῆ καὶ ὡς ἔτυχεν.

Ὁ πρῶτος ἄχτιναμὲ ἐδόθη ὑπὸ τοῦ Μωάμεθ ἐπὶ τοῦ ὄρους Σινᾶ τὸ 624 μ. Χ. εἰς τοὺς Σιναίτας. Τὸ κείμενον δὲ καταχωρεῖται ὁ συγγραφεὺς ἐν σελ. 18-21. Ὁ δεύτερος ἐδόθη ὑπὸ τοῦ Ὁμερ τῷ 637 μ. Χ. εἰς τὸν πατριάρχην Ἱεροσολύμων Σωφρόνιον ἐπὶ τοῦ ὄρους τῶν Ἐλαιῶν, καὶ φυλάσσεται ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ Π. Τάφου (σελ. 23-24). Ὁ τρίτος ἐδόθη ὑπὸ τοῦ Μωάμεθ Β' τῷ 1453 εἰς τὸν Πατριάρχην Γεννάδιον τὸν Σγολάριον εὐθὺς μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἐν τούτῳ δὲ ἀναγράφεται καὶ ἡ ῥήτρα ὅτι «ὁ Πατριάρχης ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ εἶνε ἀρχηγὸς τοῦ Βασιλεύοντος ἔθνους τῶν Ῥωμαίων καὶ νὰ δικαζῆ κτλ.»

Τὰς διαθήκας ταύτας ἐπηκολούθησαν κατὰ ἐπόμενα ἔτη τὸ Χάττ Σερῖφ τοῦ Μωάμεθ Β' τῷ 1457, παραχωρηθὲν τῷ Πατριάρχῃ Ἱεροσολύμων Ἀθανασίῳ Γ', δι' οὗ ἀναγνωρίζεται ὁ ἄχτιναμὲ τοῦ Ὁμερ, καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων.

Τὰ Πρόνομια ταῦτα ἐσεβάσθησαν πάντες οἱ Σουλτᾶνοι, ἰδίᾳ δ' ὁ Σουλτᾶν Ἀβδούλ Μεδζιτ διὰ τοῦ ἐκδοθέντος τῷ 1839 Χάττ Χουμαγιούν, ὅπερ ἐδημοσίευσεν μετὰ μεγάλης πομπῆς (Σελ. 33-38). Ἐν τούτῳ δὲ μερικῶν ἰδιαιτέρως καὶ διαγράφει τὸν τρόπο τῆς ἐκλογῆς τῶν Πατριαρχῶν. Ἀναλυτικώτερον δὲ καὶ σαφέστερον καθορίζεται τὸ ζήτημα τῆς ἐκλογῆς ἐν τῷ βερατιῳ, ὅπερ μετὰ τὸ Χάττ Χουμαγιούν ἀπενεμήθη πρὸς τὸν Ἰωακείμ τὸν Β' τῷ 1860, κατὰ τὸ ὅποιον «ἠγγρεύσαντος τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου θέλει προεπιβεβαιωθῆναι ἐπ' αὐτοῦ ἐκ τῶν Μητροπολιτῶν ὅστις ἐκλεγθεὶς καὶ προσδιορισθεὶς ἐνώπιον τῶν ἐνδημούντων Μητροπολιτῶν καὶ τῶν προύχοντων τοῦ ἔθνους κατὰ τὸν ἐσγᾶτως ἐκδοθέντα κανονισμόν...» (Σελ. 47-58). Τῷ 1856 (18 Φεβρ.) ἐξεδόθη ἕτερον Χάττ Χουμαγιούν, δι' οὗ καθιεροῦνται ἐκ νέου καὶ ἐπαναφέρονται εἰς ἰσχρὸν αἱ καθιερωθεῖσαι ἐγγυήσεις διὰ τοῦ Χάττ Χουμαγιούν τοῦ 1839. (Σελ. 38-47).

Ὁ συγγραφεὺς κατοπιν παραθέτει τὸ κείμενον τοῦ κανονισμοῦ περὶ ἐκλογῆς καὶ διορισμοῦ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου (σελ. 58-64), καὶ τὸν τοῦ ἐν Ἱεροσολύμοις Γραικικοῦ Πατριαρχείου (σελ. 65-72). Κανονισμὸν δὲ τοῦ Πατριαρχείου τῆς Ἀλεξανδρείας δὲν δημοσιεύει, διότι ὁ ὑπὸ τοῦ Ἰακώβου τοῦ Παγκώστα (1861-1865) συνταχθεὶς ἀπώλετο κατὰ τὰς πληροφορίες τοῦ συγγραφέως, ὁ δὲ πρὸς ἀντικατάστασιν αὐτοῦ ἐκπονηθεὶς δὲν ἐπεκυρώθη εἰστέτι ὑπὸ τῆς Πύλης. Τὸ μόνον Πατριαρχεῖον ὅπερ δὲν ἔχει κανονισμόν κατὰ τὰς αὐθεντικὰς διατάξεις τοῦ Χάττ Χουμαγιούν εἶνε τὸ τῆς Ἀντιοχείας. Διὰ τοῦτο ὁ συγγραφεὺς θεωρεῖ τὴν τελευταίαν γενομένην ἐκλογὴν Πατριάρχου Ἀντιοχείας ὡς ἄκυρον, ἄτε γενομένην ἄνευ κανονισμοῦ, ἄνευ πληροφορίας, καὶ ἄνευ Ἱερᾶς Συνόδου, οὕτως εἰπεῖν ἐν παρασυναγωγῇ. Προκαλεῖ δὲ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ὅπερ ἔχει τὴν ἀνωτάτην ἐπίβλησιν τῆς Ἐκκλησίας νὰ παρέμβῃ καὶ ἐπιφέρῃ τὴν διασαλευθείσαν ἐκεῖ εἰρήνην τῆς Ἐκκλησίας, ὡς τοῦτο ἐπραξάν εἰς προγενεστέρους χρόνους ἄλλοι Οἰκουμενικοὶ Πατριάρχαι.

Ἐν ἔλει τοῦ βιβλίου τοῦ ὁ κ. Σ. Ἀντίοχος (σελ. 73-115) παραθέτει κατάλογον τῶν κατὰ τὸν ἰθ' αἰῶνα Πατριαρχῶν τῶν 4 ὀρθοδόξων πατριαρχείων, μετὰ βραχείας ἐκαστοῦ βιογραφίας.

Ταῦτον εἶνε τὸ περιεχόμενον τοῦ χρησιμωτάτου τούτου παντὶ λογίῳ βιβλίου, ἀποτελοῦντος οἰκνὴ κώδικα τῶν συνθηκῶν μεταξὺ τῆς Πύλης καὶ τῆς Ἐκκλησίας].

A. M.

ΑΔΕΛΦΟΓΡΑΦΙΑ

[Παρακαλοῦνται πάντες οἱ συνδρομηταὶ οἱ ἀπευθύνοντες ἐπιστολάς πρὸς τὴν Διεύθυνσιν ν' ἀναγράφωσι τὸν ἐπὶ τῆς ἐντύπου ἐπιγραφῆς τῶν ἀριθμῶν].

14 Μαΐου

Σ. Π. Kertch. Χρήματα ἐλήφθησαν, εὐχαριστοῦμεν. — Α. Ζ. Κ. Ἡράκλειον. Συνδρομητῆς ἐνεγράφη, σεισὰ ἐστάλη, εὐχαριστοῦμεν. — Ν. Α. Τένεδον. Ζητηθέντα φύλλα ἐστάλησαν.

Ἐξεδόθη :

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΔΡΟΣΙΝΗ

ΤΟ ΒΟΤΑΝΙ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Ἀγροτικὸν μυθιστόρημα

ΕΚΔΟΤΗΣ : Π. Μ. ΜΑΤΙΑΤΟΣ

Τιμᾶται φρ. 3.80

Εἰς τὸ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ

Οἱ συνδρομηταὶ τῆς Ἐθνικῆς Ἀγωγῆς ἀποστέλλοντες φρ. 2.50 ἐκ τοῦ Ἐσωτερικοῦ καὶ φρ. γρ. 2.50 ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ λαμβάνουσι τὸ βιβλίον ἐλεύθερον ταχυδρ. ἐξόδων.

Ἐξεδόθη :

ΚΩΣΤΗ ΠΑΛΑΜΑ

ΘΑΝΑΤΟΣ ΠΑΛΛΗΚΑΡΙΟΥ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Τιμᾶται φρ. 1. — Εἰς τὸ Βιβλιοπωλεῖον Ἑστίας.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ "ΕΣΤΙΑ",

Κ. ΜΑΪΣΝΕΡ ΚΑΙ Ν. ΚΑΡΓΑΔΟΥΡΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΟΔΟΣ ΑΡΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΡΙΘ. 1

Τὸ Τυπογραφεῖον «Ἑστία» κέρχεται τὰ τελεσιότερα μηχανικὰ πιεστήρια, πλουτισμένον δὲ δι' ἀφθονίας στοιχείων, γραμμῶν καὶ κοσμημάτων ἐκ Γαλλίας καὶ Γερμανίας κομισθέντων, ἀναλαμβάνει οἰκονομικῶς τυπογραφικὴν ἐργασίαν, ἥτοι βιβλία, περδικὰ, ἀγγελίας, προγράμματα, διπλότυπα, πίνακες κλπ. Διὰ τοὺς μακρὰν τῶν Ἀθηνῶν εὐοισκόμενους κυρίους συγγραφεῖς τὸ Τυπογραφεῖον ἀναλαμβάνει τὴν φροντίδα τῶν διορθώσεων δι' εἰδικῶν διορθωτῶν.

Τὸ Τυπογραφεῖον «Ἑστία» ἀντιπροσωπεύει πολλὰ γερμανικὰ ἐργαστήρια δι' ὅλα τὰ εἶδη τῆς γρῆσιμα εἰς τοὺς λιθογράφους, τυπογράφους καὶ βιβλιοδέτας.

Εἰς τὸ Τυπογραφεῖον «Ἑστία» πωλοῦνται ἅπαντα τὰ εἰς τυπογράφους καὶ λιθογράφους χρησιμεύοντα ὕλικά.